

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальна робота в цільових групах»

Ступінь освіти - перший бакалаврський

Спеціальність - 231 Соціальна робота

Освітня програма- соціальна та молодіжна робота

Тривалість викладання - 1,2 чверть

Кількість кредитів - 8 кредити ЕКТС 240 годин)

Заняття:

лекції: 2 години на тиждень

практичні: 2 години на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

	Викладачі: Хожило Ірина Іванівна д.держ.упр., професор, професор кафедри Персональна сторінка https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Khozhylo/Khozhylo.php E-mail: Khozhylo.I.I@nmu.one
	Кравцова Тетяна Василівна к.т.н., доцент, доцент кафедри Персональна сторінка https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Kravtsova/Kravtsova.php E-mail: Kravtsova.T.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Основним призначенням викладання навчальної дисципліни «Соціальна робота в цільових групах» є формування фахових компетентностей у здобувача вищої освіти для роботи з представниками різних соціально-вікових груп. Під час вивчення цієї дисципліни Ви структуруєте знання про систему соціальної роботи в цільових групах як окремий напрям державної соціальної політики України; дізнаєтесь про особливості роботи з цільовими групами в умовах дії правового режиму воєнного стану (внутрішньо переміщені особи; члени родини військовослужбовців; евакуанти та релоканти тощо). У Вас буде можливість проявити свою активну громадську позицію в питаннях побудови різноманітних програм, планів та заходів для цільових груп на місцевому рівні управління.

2. Мета та завдання курсу

Мета навчальної дисципліни «Соціальна робота в цільових групах» – формування у спеціалістів з соціальної та молодіжної роботи компетентностей на основі отримання сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок для пошуку шляхів розвитку та удосконалення соціальної роботи з різними соціально-віковими групами населення та вивчення напрямів діяльності державних, приватних та громадських інституцій, що надають допомогу та підтримку визначеній цільовій аудиторії з метою подальшого суспільного розвитку України як незалежної європейської демократичної правової соціальної держави.

Завдання курсу:

- **знати і розуміти:** сутність діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій та громадськості у сфері соціальної роботи в цільових групах населення з метою забезпечення суспільного розвитку;
- **вміти:** самостійно *аналізувати* явища та процеси, що відбуваються у соціальній сфері, зокрема, за напрямком соціальної роботи з окремими соціально-віковими групами, та *використовувати* отримані результати в практиці соціальної та молодіжної роботи.

Дисципліна викладається в 5,6-му семестрах на третьому році навчання відповідно до навчального плану.

Вивчення курсу ґрунтуються на базових знаннях, отриманих з вивчених таких навчальних дисциплін: «Соціальний захист», «Соціальна робота з молоддю», «Громадське здоров'я», «Основи медико-соціальної реабілітації».

3. Результати навчання

- знати і розуміти теоретичні основи соціальної діагностики та подолання проблем у складних життєвих обставинах, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки;
- знати та розуміти особливості розроблення перспективних та поточних планів, програм проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- презентувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- пояснювати, порівнювати та приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки, генерувати пропозиції щодо розробки соціальних програм для окремих цільових груп на рівні органів місцевого самоврядування;
- *встановлювати* та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, *надавати їм психологічну підтримку* й наснажувати клієнтів;
- виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин. аргументувати, обґрунтувати, захищати власні пропозиції під час обговорення. Ставити питання та дискутувати щодо складових концепцій, які представлені іншими здобувачами.

4. Структура курсу

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу. Мета, завдання, результати Політика курсу. Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР	–
	Тема 1. Соціальна робота в цільових групах як навчальна дисципліна		Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 1. Соціальна робота в цільових групах як складова соціальної політики української держави	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
2	Тема 2. Соціальна робота в цільових групах як соціальна система: теоретичний та практичний зміст	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 2. Конституційні основи формування системи соціальної роботи в цільових групах в Україні	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
3	Тема 3. Соціальна робота в цільових групах як складова державної соціальної політики України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 3. Роль та місце системи соціальної роботи в цільових групах у межах євроінтеграційного руху України	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
4	Тема 4. Соціальна робота в цільових групах на рівні глобального управління	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 4. Роль та функції суб'єктів управління у сфері соціальної роботи в цільових групах	Лекція	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
5	Тема 5. Сучасний стан соціальної роботи в цільових групах за напрямками освіти, охорона здоров'я, соціальний захист та захист прав і свобод	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 5. Виклики війни для системи соціальної роботи в цільових групах	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
6	Тема 6. Соціальна робота в цільових групах в умовах викликів війни та пандемії COVID19	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 6. Соціальна робота в цільових групах в умовах викликів війни	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
	Захист курсової роботи	Практичне заняття	Індивідуальна доповідь Презентація Заключне анкетування	60

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365. Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджета до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань та** за умови успішного й своєчасного захисту курсової роботи складатиме не менше 60 балів. У Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
	при своєчасному захисті курсової роботи	
40	60	100

Курсова робота полягає у письмовому виконанні завдання на одну із обраної самостійно теми. У разі, якщо курсова робота виконана та надана на перевірку із запізнення, загальна оцінка не може бути вище, ніж 40 балів за цей вид роботи.

Теоретична частина оцінюється за результатами оцінювання участі студентів на практичних заняттях, але загальна накопичувальна оцінка не може бути більше 40 балів.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться підсумкове оцінювання (залік) під час сесії.

Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни. Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу.

Білет складається з 60 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (разом 60 балів) та 10 тестових завдань з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (разом 40 балів), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті

«Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook:

<https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають

надс

илатися на університетську електронну пошту або до команди навчальної дисципліни у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на

здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Єрьоміна Л.Є. Практикум з соціальної роботи. Част. І : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Л. Є. Єрьоміна; за заг.ред. О. В. Федорової. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2017. 140 с.
3. Лукашевич М. П., Семігіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: Підручник. Київ: Каравела, 2015.
4. Маматова Т. В., Кравцова Т. В., Серьогіна Н. К. Системи менеджменту соціальної відповідальності на основі стандартів ISO як фактор забезпечення сталого розвитку. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2019. № 2(70). С.13–23. URL: <http://www.pmdp.org.ua/index.php/ru/2019/2-70-2019?id=1712>
5. Семігіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с
6. Науково-методичний семінар «Вплив війни з російською федерацією на громадське здоров'я в Україні та оптимізація підготовки спеціалістів з громадського здоров'я та клінічної психології здатних вирішувати глобальні медичні виклики, які зумовлені війною» (Г.Слабкий, 2023 рік). <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/53702>
7. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник / В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін. *Центр громадського здоров'я*. URL: <http://www.phc.org.ua>
8. Хожило І.І. Публічноуправлінські аспекти розбудови національної системи охорони громадського здоров'я в Україні: кол.моногр. *Модернізація публічного управління в умовах глобальних змін світового простору*: кол.моногр. Львів-Торунь: Ліга-Прес, 2021. 258 с.

Нормативні документи

1. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1101 Про утворення Національної служби здоров'я України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>
2. Програма Психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні. https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/MHPSS%20Snapshot%20for%20WMHD%202022_ukr%20%283%29.pdf
3. Про затвердження Положення про Єдину інформаційну систему соціальної сфери : Постанова Каб. Міністрів України від 14.04.2021 р. № 404. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2021-п#Text>
4. Про систему громадського здоров'я: закон України від 6 вересня 2022 року № 2573. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
5. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>
6. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III від 21.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
8. Основи законодавства України про охорону здоров'я : закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII (із змінами): URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

Додаткові

1. Державне управління охороною здоров'я: теорія і практика: навч. посіб. у таблицях і схемах / І.І. Хожило, С.М. Мороз. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020. 103 слайд-схеми
2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року: Протокол ООН від 08.06.1977 р. : станом на 8 груд. 2005 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
3. Землянська Н., Семігіна Т. Зміст соціальної роботи з трудовими мігрантами з огляду на специфіку мобільності робочої сили // Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи: м-ли Всеукр.наук.-практ. конф. (Умань, 11 жовтня 2019 р.). Умань : ВІЗАВІ, 2019. С. 50-53.
4. Книш С. В. Удосконалення публічного управління сферою охорони здоров'я в Україні: аналіз реформи та європерспективи. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 1. С. 54-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2019_1_11
5. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021. URL: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/345924/WHO-EURO-2021-1919-41670-59496-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Паршикова А. Міжнародний досвід реформування системи охорони здоров'я (досвід країн Європейського Союзу). Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29185.pdf>
7. Ресурси системи охорони здоров'я в умовах війни: аналітична записка НІСД, жовтень 2022 р. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/resursy-sistemy-okhorony-zdorovya-v-umovakh-viyny-zhovten-2022r>
8. Столярик О.Ю., Семігіна Т. В. Допомога сім'ями, які виховують дітей з аутизмом: що можуть соціальні працівники?// Pedagogical concept and its features, social work and linguology. Dallas: Primedia eLaunch LLS, 2020. DOI: <https://doi.org/10.36074/pcaifswal.ed1.02>
9. Khozhylo I. et al. Local self-government in the focus of the medical reform in Ukraine: analysis of powers. Theoretical and Empirical Researches in Urban Management. TERUM. Vol. 15, Issue 2, May, 2020. URL: <https://www.jstor.org/stable/26915288?seq=1>

10. Global Definition of Social Work / IFSW, IASSW. 2014. URL: <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/>
2. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
3. Спільний зі Світовим Банком проект МОЗ України: Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей. URL: <http://wb.moz.gov.ua>
4. Global Forum for Health Research.
URL: http://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/gfhr/en/